

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Godišnji izvještaj o srušenoj zgradi sa stanovima i prenamjeni
stambenog prostora (GRAD-71)
za 2020.

Organizacijska jedinica: Služba statistike građevinarstva

Priredio: Srećko Palej

listopad 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Osnovni cilj ovog istraživanja jest dobivanje podataka o stanovima koji su zbog rušenja, prenamjene stambenog prostora u nestambeni ili iz drugih razloga isključeni iz stambenog fonda. Ti podaci, zajedno s podacima o stambenoj gradnji, omogućuju izračunavanje stambenog fonda za godine između dva popisa stanovništva i stanova koji se provode svakih deset godina te usporedivost s podacima međunarodnih institucija. Predmet istraživanja jest svaka srušena zgrada u kojoj se nalazio jedan ili više završenih stanova, uključujući zgrade i stanove za odmor te zgrade u kojima je izvršena prenamjena jednoga ili više stanova u nestambeni prostor ili spajanje dvaju ili više stanova u jedan stan. Ovim istraživanjem ne obuhvaćaju se stanovi za zajedničko stanovanje zajednica, tzv. kolektivni stanovi (npr. domovi za djecu i druge socijalno nezbrinute osobe, umirovljenički domovi, internati, đачki i studentski domovi, samački hoteli i slično), prostorije nastanjene iz nužde (garaže, neadaptirane podrumске prostorije, razne stračare i drugi objekti od slabih materijala, npr. od dasaka, pletera, ljepenke i slično) te zgrade u kojima nije završen nijedan stan (npr. ne obuhvaćaju se bespravno podignute zgrade ako u njima u trenutku rušenja nije završen nijedan stan).

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Pravne osnove jesu:

- Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)
- Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske
- Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske
- Program statistike stanovanja i izgradnje zgrada u zemljama u području UN/ECE
- Preporuke Konferencije europskih statističara za popise stanovništva i stanova 2020. godine, UN, Ujedinjeni narodi, New York i Ženeva, 2015.

Obveza izvještajnih jedinica za dostavu podataka temelji se na članku 45. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku povlači prekršajne odredbe iz članka 76. navedenog Zakona.

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija vrsta građevina

- Statistički pojmovi i definicije

Promatrane varijable su:

- 1) Zgrade su stalne građevine koje imaju krovšte i vanjske zidove, sagrađene su kao samostalne uporabne cjeline koje pružaju zaštitu od vremenskih i drugih vanjskih utjecaja, a namijenjene su stanovanju, obavljanju neke djelatnosti ili smještaju i čuvanju životinja, robe, opreme za različite proizvodne i uslužne djelatnosti itd. Zgradama se smatraju i građevine koje imaju krov, ali nemaju (sve) zidove (npr. nadstrešnice) i građevine koje su pretežno ili potpuno smještene ispod površine zemlje (npr. skloništa, podzemne garaže, prodavaonice i drugi poslovni prostori u pothodnicima i slično).
- 2) Stan je građevinska cjelina namijenjena stanovanju koja se sastoji od jedne ili više soba s pomoćnim prostorijama (kuhinja, smočnica, predsoblje, kupaonica, zahod i slično) ili bez pomoćnih prostorija, a može imati jedan ili više posebnih ulaza sa stubišta ili izravno s ulice ili

dvorišta. Završen stan jest stan na kojem su završeni svi predviđeni građevinski radovi. Uključeni su stanovi u novim zgradama i dograđeni stanovi u postojećim zgradama ako su građeni kao potpuno nove stambene jedinice te novi stanovi nastali prenamjenom nestambenog prostora u stambeni prostor. Stanovi u obnovi zbog ratnih šteta iskazani su kao novi stanovi, samo ako su ponovno građeni od temelja. Podaci o završenim stanovima odnose se na stanove završene u promatranome izvještajnom razdoblju (godini) bez obzira na to kada je gradnja počela.

- 3) Korisna površina stana jest podna površina stana mjerena unutar zidova stana.
 - 4) Stan ima vodovodne instalacije ako se najmanje u jednoj prostoriji nalaze cijevi za dovod vode bez obzira na to jesu li povezane s javnom mrežom ili s nekim kućnim uređajem za opskrbu vodom.
 - 5) Stan ima kanalizacijske instalacije ako najmanje u jednoj prostoriji stana postoje cijevi za odvod otpadne vode bez obzira na to jesu li povezane s javnom kanalizacijskom mrežom ili s nekim kućnim uređajem za skupljanje otpadne vode (septičke, crne jame i slično) ili se sadržaj kanalizacijskih cijevi prazni izravno u okoliš (otvoreni kanal, rijeka, ponor, more).
 - 6) Stan ima zahod ako se takav sanitarni uređaj nalazi u kupaonici ili u posebnoj prostoriji unutar stana.
 - 7) Stan ima kupaonicu ako ima prostoriju u kojoj se nalazi kada ili tuš i u kojoj su uvedene instalacije vodovoda i kanalizacije.
- Statistička jedinica
Izvještajne jedinice jesu tijela velikih gradova, Grada Zagreba i županija, nadležna za upravne poslove graditeljstva, te Državni inspektorat – Sektor građevinske inspekcije. Jedinice promatranja jesu porušene zgrade sa završenim stanovima.
 - Statistička populacija
Stanovi isključeni iz stambenog fonda zbog rušenja ili prenamjene u nestambeni prostor: broj i površina stanova prema broju soba, instalacije i pomoćne prostorije u stanovima, razlozi rušenja. Obuhvaćeno je 139 izvještajnih jedinica.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Prikupljeni podaci, zajedno s podacima o stambenoj gradnji, potrebni su:

- Državnom zavodu za statistiku:
 - podaci za Rent Questionnaire – European Comparison Programme (ECP)
 - za izračunavanje stambenog fonda u međupopisnom razdoblju
- za domaće i inozemne korisnike ukupni stambeni fond osnova je za analizu stanja i procjenu veličine tržišta u Republici Hrvatskoj u vezi s donošenjem investicijskih i drugih poslovnih odluka.

1.1.1. Potrebe korisnika

Prikupljeni podaci, zajedno s podacima o stambenoj gradnji, potrebni su:

- Državnom zavodu za statistiku:
 - podaci za Rent Questionnaire – European Comparison Programme (ECP)
 - za izračunavanje stambenog fonda u međupopisnom razdoblju
- za domaće i inozemne korisnike ukupni stambeni fond osnova je za analizu stanja i procjenu veličine tržišta u Republici Hrvatskoj u vezi s donošenjem investicijskih i drugih poslovnih odluka.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati tog istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku – [Istraživanja o zadovoljstvu korisnika](#).

1.2. Potpunost

Podaci su potpuni i u skladu su s:

- Programom statistike stanovanja i izgradnje zgrada za zemlje na području UN/ECE (No. 43, ISBN 92-1-116584-9) – Programme of Current Housing and Building Statistics for Countries in the UN/ECE Region (No. 43, ISBN 92-1-116584-9)
- Preporukom Konferencije europskih statističara za popise stanovništva i stanova 2020. godine, UN, Ujedinjeni narodi, New York i Ženeva, 2015. (*Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of Population and Housing, UN, New York and Geneva, 2015*).

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest: 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo. Državni zavod za statistiku koristi se detaljnim istraživanjem kao metodom prikupljanja podataka (ne uzorkom).

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške vežu se za sve ostale pogreške nevezane za izbor uzorka – obuhvat, mjerenje, obradu i neodgovor. Redovito se računaju i kontroliraju.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Zbog nepotpunih izvora podataka o srušenim stanovima i nepostojanja evidencije ovo statističko istraživanje ne obuhvaća napuštene i dotrajale stanove koji se više ne mogu koristiti za stanovanje te promjene namjene za koju se koristi stan (npr. ako se koristi za nestambene svrhe).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Uzroci pogrešaka mjerenja u tijeku prikupljanja podataka nastaju zbog neznanja, nepažnje, manjka poštivanja važnosti statistike, neznanja kako odgovoriti, svjesnoga/nesvjesnog prikazivanja netočnih podataka koje pružaju davatelji podataka. Problemi zbog nejasnih pitanja na upitniku, mjernih jedinica ili nejasnih uputa za popunjavanje obrazaca minimalni su jer se pri određivanju sadržaja obrasca vodila briga o dostupnosti podataka. Osim toga, izvještajne jedinice za sve se informacije ili nejasnoće slobodno mogu obratiti Državnom zavodu za statistiku. Te pogreške mjerenja nisu velik problem jer se otkrivaju pri vizualnoj i računskoj kontroli podataka prije unosa podataka na računalo i zadanim strojnim logičko-računskim kontrolama pri obradi podataka na računalu. Zbog uočenih nelogičnosti i pogrešaka kontaktira se s izvještajnim jedinicama radi provjere netočnih i nepotpunih podataka te se ispravljaju netočni podaci.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Neodgovor izvještajne jedinice

Istraživanje je iscrpno. Stopa odgovora jest 100%. Svi podaci dostupni su u zadanom roku. S izvještajnim jedinicama kontaktira se i požuruje se telefonom ili pisanim požurnicama u slučaju kašnjenja u dostavi podataka.

Neodgovor za varijable

Nema slučaja neodgovora za varijable. Naime u fazi obrade podataka s izvještajnim jedinicama se kontaktira telefonom ako nisu potpuno ispunile upitnik i traži se ispravak ili nadopuna podataka koji nedostaju. Stopa odgovora jest 100%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora jest: 0%.

Utežena stopa neodgovora jest: -

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

%

Neutežena stopa neodgovora za određene varijable	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Vrijednost
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		0

2.2.7. Pogreška obrade

Državni zavod za statistiku kontrolira točnost, potpunost i logičnost podataka, šifrira identifikacijske i druge podatke te unosi podatke i izvodi obradu na računalo. Logičko-računska kontrola podataka s upitnika provodi se prije i poslije unosa podataka na računalo. Ispravljaju se netočni i nepotpuni podaci te podaci koji nedostaju. Podaci, dobiveni s upitnika u Excel formatu, se prenose u oblik pogodan za unos u aplikaciju za obradu podataka. Logička i računaska kontrola podataka provodi se prema zadanim uvjetima. Ispravak pogrešaka izvještajnih jedinica, šifriranja i unosa podataka obavlja se ručno i na računalo:

- Ručna logičko-računska kontrola podataka s upitnika obavlja se prije unosa podataka na računalo. Izvještajnim jedinicama koje nisu potpuno ispunile izvještaje (netočno, nepotpuno ili nedostaju podaci) kontaktira se telefonom te se traže ispravni i potpuni podaci.
- Računalna logičko-računska kontrola obavlja se nakon unosa podataka na računalo. Izvještaji koji ne zadovoljavaju propisane uvjete podliježu provjeri i ispravicima prema potrebi. Postupak ispravljanja provodi se po prioritetima, i to tako da se očite pogreške obično ispravljaju ručno i više se vremena troši na njihovo ispravljanje, dok se manja pozornost posvećuje manjim pogreškama, koje se uglavnom ispravljaju automatskom naredbom putem računala.

2.2.8. Stopa imputacije

%

Neutežena stopa imputacije za određene varijable	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Vrijednost
Sve varijable	Hrvatska	Hrvatska		0

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku [Microsoft Word - Opcia revizijska politika DZS-a - uredjeno.doc \(gov.hr\)](#).

Revizije su moguće zbog ispravka pogrešaka, promjena u klasifikacijama ili metodologiji. Rutinske revizije ne provode se jer su svi podaci dostupni u skladu s rokovima. Obavijest o manjim promjenama najavljuju se u Priopćenju u vrijeme kada je promjena uvedena. Revizijska politika objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku provodi se putem:

1) ažuriranja Kalendara objavljivanja statističkih podataka

Revizijska politika na području objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku, koja se provodi prema unaprijed najavljenim rokovima, provodi se ažuriranjem Kalendara objavljivanja statističkih podataka. Promjene u rokovima objavljivanja publikacija/podataka se, prema Zakonu o službenoj statistici, unaprijed najavljuju te se Državni zavod za statistiku obvezuje da će svaku promjenu u rokovima objavljivanja (ažuriranje Kalendara) najaviti najmanje tri radna dana prije datuma koji je bio prvotno najavljen u Kalendaru, i to na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku. Ažuriranje roka objavljivanja podataka ili publikacije (ažuriranje Kalendara) bez odgađanja se objavljuje na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku tako da se u Kalendaru datum promijeni na novi datum te se pokraj Kalendara stavlja obavijest "ažurirano", s točnim datumom ažuriranja. Dakle, Kalendar s prvobitnim rokom određene publikacije/podatka zamjenjuje se novim Kalendarom koji sadržava njezin ažurirani rok objavljivanja. Originalni Kalendar postoji u Službi za publicistiku, koja vodi evidenciju o svakoj promjeni u rokovima objavljivanja publikacija putem baze ažuriranja Kalendara.

2) objavljivanja ispravka objavljenih podataka.

U slučajevima kad je utvrđeno da objavljeni podaci sadržavaju pogrešku Državni zavod za statistiku ispravak objavljuje u najkraćem mogućem roku te na najjednostavniji mogući način kako bi omogućio korisnicima da vide jasnu razliku što je promijenjeno u odnosu na prvobitno objavljene podatke. Ispravak se obavlja označivanjem pogrešnih podataka zvjezdicom te izradom ispravka Priopćenja.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i zato nema revizija podataka. Stoga ne postoje numerički podaci o veličini revizije ni podaci o izvorima revizija. Međutim, u slučaju pogrešaka korigirani podaci objavljuju se u sljedećem izdanju Priopćenja. Podaci koji su promijenjeni u odnosu na prethodno objavljene objavljuju se s komentarom. Znatne promjene u metodologiji objavljuju se u Priopćenju u vrijeme kada je promjena uvedena. Općenita praksa jest da se sve promjene u metodologiji objasne kada se podaci koji se temelje na novoj metodologiji objavljuju prvi put. Informacije o metodološkim promjenama nalaze se u metodološkim uputama koje su sastavni dio tiskanih ili elektroničkih publikacija.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Konačni podaci objavljuju se s vremenskim odmakom od pet mjeseci od kraja izvještajnog razdoblja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 5 mjeseci.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Priopćenje je objavljeno u rokovima prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka. Nema vremenskog odmaka između stvarnog objavljivanja podataka i datuma koji su najavljeni u tom Kalendaru.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Rezultati istraživanja objavljuju se u sljedećim statističkim publikacijama: godišnjem Priopćenju i Statističkom izvješću "Građevinarstvo" (na hrvatskome i engleskom jeziku). U tim publikacijama nalaze se i kratka Metodološka objašnjenja. Detaljne metodološke upute objavljene su u publikaciji Metodološke upute br. 17 "Godišnji izvještaj o srušenoj zgradi sa stanovima i prenamjeni stambenog prostora", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 1998. (samo na hrvatskom jeziku). Publikacije su dostupne korisnicima u tiskanome i elektroničkom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području [Građevinarstvo | Državni zavod za statistiku \(dzs.hr\)](#). Sve publikacije dostupne su svim korisnicima istodobno u 11 sati. Nitko nema prednost u pristupu publikacijama.

4.1. Priopćenja

Za izvještajnu godinu godišnji podaci se redovito objavljuju u Priopćenju "Srušeni stanovi" početkom lipnja iduće godine. Objavljeni podaci dostupni su na internetskim stranicama na adresi [Građevinarstvo | Državni zavod za statistiku \(dzs.hr\)](#).

4.2. Mrežna baza podataka

Nije raspoloživo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe.

[Pravilnik o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe \(nn.hr\)](#)

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Podaci se redovito objavljuju u sljedećim publikacijama: Priopćenju i Statističkom izvješću "Građevinarstvo" (na hrvatskome i engleskom jeziku). U tim publikacijama nalaze se i kratka Metodološka objašnjenja. Publikacije su dostupne korisnicima u tiskanome i elektroničkom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području [Građevinarstvo | Državni zavod za statistiku \(dzs.hr\)](#).

Nacionalni dokumenti:

- Kratke metodološke upute dostupne su u godišnjim publikacijama
- Detaljne metodološke upute objavljene su u publikaciji Metodološke upute br. 17 "Godišnji izvještaj o srušenoj zgradi sa stanovima i prenamjeni stambenog prostora", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 1998. (samo na hrvatskom jeziku).

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Istraživanje je prvi put provedeno za 1961. 1997. izvršena je revizija istraživanja zbog uključivanja u obuhvat i stanova koji su isključeni iz stambenog fonda zbog prenamjene stambenog prostora u nestambeni ili spajanja dva ili više stanova u jedan stan. Podaci su usporedivi od 1997.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest: 24.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Promjene u metodologiji.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

5. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Godišnji operativni troškovi iznose 3 500 sati na godinu.

6.2. Opterećenje

Nije raspoloživo.